

CIDDC

Centrul de Informare și Documentare
Privind Drepturile Copilului din Moldova

str. E. Coca, 15, MD-2008, Chișinău, Republica Moldova
tel. / fax: (373.22) 71 65 98; 74 78 13; 74 46 00 E-mail: ciddc@yahoo.com,

Chișinău, 24 noiembrie, 2010

Copiii și drepturile lor în programele electorale ale concurenților politici

În contextul marcării Zilei Mondiale de Prevenire a Abuzului față de Copii (19 noiembrie) și Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului (20 noiembrie), Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) și-a propus să urmărească modul în care programele politicianilor abordează drepturile copilului.

Drept bază pentru această analiză au servit programele electorale a 7 concurenți (partide politice) înregistrați pentru alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010. În calitate de referință au servit prevederile Convenției ONU privind Drepturile Copilului (CDC) și Observațiile Finale ale Comitetului pentru Drepturile Copilului transmise Republicii Moldova în 2009.

Drepturile copilului exprimate de politicieni:

Din punct de vedere al importanței acordate copiilor și angajamentului de respectare a drepturilor acestora putem afirma că politicienii nu sunt preocupați de interesele cetățenilor sub 18 ani și includ tematica copilului în programele electorale arareori, mai degrabă cu scopul de a sensibiliza electoratul feminin și cel din mediul rural.

Patru din cei șapte concurenți electorali (PD, PCRM, PL și AMN) se referă în programele lor la **asigurarea accesului la învățământ al tuturor copiilor de vârstă școlară și garantarea șanselor egale de a învăța** - art. 28 al Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (CDC). Tot ei insistă asupra îmbunătățirii curriculei școlare și „extinderii educației timpurii în fiecare localitate din țară, a educației incluzive și a celei extracurriculare” (AMN).

Tot aici putem găsi prevederile art. 29 al CDC prin care se urmărește dezvoltarea personalității copilului, a aptitudinilor și a capacităților sale mintale și fizice. În unele programe acest drept se va respecta prin “perfecționarea continuă a conținuturilor curriculare cu racordarea acestora la modernitatea vieții socio-economice” (PL).

Indirect, despre copii în calitate de beneficiari ai programelor de educație se menționează în paragraful cu referire la insistarea asupra “desfășurării referendumului republican legislativ privind introducerea disciplinei *Bazele Ortodoxiei* în învățământul pre-universitar din Republica Moldova” (PUM). Tangențial, același candidat se referă la **dreptul la o familie întregită** în capitolul dedicat remunerării forței de muncă, în care se propune elaborarea, adoptarea și implementarea planului de acțiuni pentru susținerea revenirii în țară a emigranților. În acest sens, în programul electoral al altui concurent electoral (PSD), în compartimentul dedicat politicii externe figurează propunerea de elaborare a legii "Cu privire la funcțiile sociale tutelare", în scopul finanțării publice a muncii

CIDDC

Centrul de Informare și Documentare
Privind Drepturile Copilului din Moldova

str. E. Coca, 15, MD-2008, Chișinău, Republica Moldova
tel. / fax: (373.22) 71 65 98; 74 78 13; 74 46 00 E-mail: ciddc@yahoo.com,

cetățenilor, care îndeplinesc funcțiile de tutelă și asistenți sociali pentru îngrijirea și educarea copiilor care sunt nesupravegheați temporar de părinți.

Prevederi referitoare la **dezinstituționalizarea copiilor** se regăsesc doar în platforma electorală a unui partid, care propune “stimularea procesului de reintegrare a copilului în familia sa biologică; plasarea copiilor în familii foster sau instituții de tip familial; dezvoltarea serviciului de asistenți sociali și sistemului de servicii speciale acordate familiilor cu copii adoptivi” (PD).

Dreptul copiilor la timp liber, joc și participare la activități culturale și artistice (art. 31 al CDC) este perceput diferit de către politicieni. Astfel, ei văd asigurarea acestui drept doar prin accesul gratuit la bazele sportive publice pentru copiii și tinerii din familiile cu venituri mici și promovarea voluntariatului ca formă de participare a copiilor (PL).

Protecția socială a copiilor este tratată oarecum discriminatoriu, deoarece se referă doar la copiii din familiile nevoiașe și la copii cu dizabilități. Astfel, un concurent electoral consideră necesară “extinderea stagiului de cotizare (de muncă) pentru îngrijirea copiilor până la vârsta de 7 ani, în lipsa accesului la îngrijire și educație într-o instituție preșcolară” și “inclusiunea în stagiul de cotizare a perioadei de îngrijire a unui copil invalid” (PD). În timp ce un alt concurent electoral propune să fie “înstituită o schemă de susținere a copiilor din familiile sărace prin acordarea unei indemnizații în valoare totală de 5000 euro în câteva tranșe până la absolvirea instituțiilor de învățământ” (AMN). Restabilirea imediată a garanțiilor sociale anulate anterior pentru tineri, familiile cu copii este dezideratul unui alt partid politic (PCRM).

Dreptul la sănătate și accesul la servicii medicale este prezent practic la toți concurenții electorali supuși analizei. Aceștia își propun îmbunătățirea calității serviciilor medicale acordate cetățenilor în cadrul sistemului de asigurări medicale obligatorii, în mod special al mamei și copilului. Un rol aparte este acordat ocrotirii maternității. Unii concurenți electorali încurajează natalitatea prin “majorarea cuantumului indemnizației unice la naștere până la 7 500 lei” (PD), în timp ce alți candidați vor crește “alocația pentru nașterea copilului până la 10 000 lei, iar indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la 1300 lei” (PLDM). Mamelor care nu sunt încadrate în câmpul muncii și îngrijesc copii până la 3 ani li se promite asigurarea medicală din contul statului (PD).

Observăm cu îngrijorare că programele electorale ale partidelor politice nu țin cont de recomandările Comitetului pentru Drepturile Copilului, care se referă la domenii importante ale drepturilor copilului:

- Prevenirea și combaterea abuzului față de copii, inclusiv a pedepsei corporale la școală și în familie;
- Prevenirea separării copilului de familie;
- Susținerea copiilor și familiilor afectate de migrație;
- Îmbunătățirea calității educației, inclusiv prin învățarea drepturilor omului la toate treptele de școlarizare;
- Prevenirea și combaterea muncii copilului;
- Promovarea reformelor în domeniul justiției pentru copii.

CIDDC

Centrul de Informare și Documentare
Privind Drepturile Copilului din Moldova

str. E. Coca, 15, MD-2008, Chișinău, Republica Moldova
tel. / fax: (373.22) 71 65 98; 74 78 13; 74 46 00 E-mail: ciddc@yahoo.com,

În concluzie, considerăm insuficiente eforturile clasei politice de a respecta prevederile Convenției ONU privind Drepturile Copilului și evidentă neglijarea acestei categorii de populație. Copiii și drepturile acestora nu se află pe agenda de acțiuni imediate și de lungă durată ale liderilor politici, iar grija față de “viitorul țării” este mai degrabă la nivel de declarații și în spoturile video ale concurenților politici.

Notă: *Analiza a fost realizată în baza programelor electorale ale următorilor concurenți : Partidul Democrat, Partidul Liberal, Alianța “Moldova Noastră”, Partidul Umanist, Partidul Comuniștilor, Partidul Liberal – Democrat, Partidul Social – Democrat (în ordinea înregistrării la CEC).*

Pentru informații suplimentare:

Cezar Gavrițiu, director executiv, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)

Iulia Buzenco, jurnalist